

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Mf.V.30.006/2024/6.

Az I. rendű felperes: Felperes1

(cím2)

A II. rendű felperes: Felperes2

(cím3)

A III. rendű felperes: Felperes3

(cím4)

A felperesek képviselője:dr. Tárnok Cecília ügyvéd

(cím7)

Az alperes: Alperes1

(cím1.)

Az alperes képviselője: PK Ügyvédi Iroda

(cím9)

A per tárgya: kártérítési járadék felemelése

Az elsőfokú bíróság neve és a fellebbezéssel támadott határozatának száma:
Tatabányai Törvényszék, 52.M.70.073/2022/33.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

Felperesek, 35.

Ítélet

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezéseit az alábbiak szerint részben megváltoztatja.

Az ítéltábla az alperes által az I. rendű felperes részére folyósított kártérítési járadék összegét 2020. november 1. és 2020. december 31. közötti időtartamra havi 269.384 (kettőszázhatvankilencezer-háromszáznyolcvannégy) forint; 2021. január 1. és 2021. december 31. közötti időtartamra havi 262.284 (kettőszázhatvankettőezer-kettőszáznyolcvannégy) forint; 2022. január 1. és 2022. december 31. közötti időtartamra havi 234.085 (kettőszázharmincnégyezer-nyolcvanöt) forint; míg 2023. január 1. napjától havi 199.500 (egyszázkilencvenkilencezer-ötszáz) forint összegre felemeli, és kötelezi az alperest, hogy minden hónapban előre esedékesen, a hónap 10. napjáig 199.500 forint (egyszázkilencvenkilencezer-ötszáz) forint kártérítési járadékot fizessen meg az I. rendű felperesnek. Az alperes az első felemelt járadékrészt 2024. május 10. napjáig köteles megfizetni az I. rendű felperesnek.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek a 2020. november 1. és 2023. december 31. közötti időszakra vonatkozóan 6.005.452 (hatmillió-ötezer-négyszázötvenkettő) forint lejárt felemelt járadék-különbözetet.

Az ítéltábla az alperes által a II. rendű felperes részére folyósított kártérítési járadék összegét 2020. november 1. és 2020. december 31. közötti időtartamra havi 382.513 (háromszáznyolcvankettőezer-ötszázötvenhárom) forint; 2021. január 1. és 2021. december 31. közötti időtartamra havi 283.712 (kettőszáznyolcvanháromezer-hétszázötvenkettő) forint; 2022. január 1. és 2022. december 31. közötti időtartamra havi 226.585 (kettőszázhuszonhatezer-ötszáznyolcvanöt) forint; míg 2023. január 1. napjától havi 217.539 (kettőszázötvenháromezer-ötszázharminckilenc) forint összegre felemeli, és kötelezi az alperest, hogy minden hónapban előre esedékesen, a hónap 10. napjáig 217.539 (kettőszázötvenháromezer-ötszázharminckilenc) forint kártérítési járadékot fizessen meg a II. rendű felperesnek. Az alperes az első felemelt járadékrészt 2024. május 10. napjáig köteles megfizetni a II. rendű felperesnek.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű felperesnek a 2020. november 1. és 2023. december 31. közötti időszakra vonatkozóan 7.613.004 (hétmillió-hatszázötvenháromezer-négy) forint lejárt felemelt járadék-különbözetet.

Az ítéltábla az alperes által a III. rendű felperes részére folyósított kártérítési járadék összegét 2020. november 1. és 2020. december 31. közötti időtartamra havi 270.435 (kettőszázhetvenezer-négyszázharmincöt) forint; 2021. január 1. és 2021. december 31. közötti időtartamra havi 217.487 (kettőszázötvenháromezer-négyszáznyolcvanhét) forint összegre felemeli.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a III. rendű felperesnek a 2020. november 1. és 2021. december 31. közötti időszakra vonatkozóan 2.755.326 (kettőmillió-hétszázötvenötezer-háromszázhuszonhat) lejárt felemelt járadék-különbözetet.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 66.613 (hatvanhatezer-hatszáztizenhárom) forint, a II. rendű felperesnek 174.095 (egyszázhetvennégyezer-kilencvenöt) forint, a III. rendű felperesnek 84.738 (nyolcvannégyezer-hétszázharmincnyolc) forint elsőfokú, az I. rendű felperesnek 24.269 (huszonnégyezer-kettőszázhatvankilenc) forint, a II. rendű felperesnek 28.132 (huszonnyolcezer-egyszázharminckettő) forint, a III. rendű felperesnek 9.766 (kilencezer-hétszázhatvanhat) forint másodfokú perköltséget.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a „NAV Bírósági határozatban megállapított eljárási illeték bevételi számla” megnevezésű 10032000-01070044-09060018 számú költségvetési számlára az I. rendű felperes tekintetében 139.317 (egyszázharminckilencezer-háromszáztizenhét) forint, II. rendű felperes tekintetében 239.674 (kettőszázharminckilencezer-hatszázhetvennégy) forint, a III. rendű felperes tekintetében 174.379 (egyszázhetvennégyezer-háromszázhetvenkilenc) forint, feljegyzett elsőfokú eljárási illetéket és az I. rendű felperes tekintetében 77.661 (hetvenhétezer-hatszázhatvanegy) forint, II. rendű felperes tekintetében 90.022 (kilencvenezer-huszonkettő) forint, a III. rendű felperes tekintetében 31.251 (harmincegyezer-kettőszázötvenegy) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

A fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését és a bírósági ügyszámot, valamint az alperes adószámát is.

Az ítéltábla megállapítja, hogy az I. rendű felperes tekintetében 46.758 (negyvenhatezer-hétszázötvennyolc) forint, II. rendű felperes tekintetében 24.220 (huszonnégyezer-kettőszázhusz) forint, a III. rendű felperes tekintetében 57.239 (ötvenhétezer-kettőszázharminckilenc) forint feljegyzett elsőfokú eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A másodfokú eljárásban irányadó tényállás szerint az I. rendű felperes az alperessel, illetve jogelődjével állt munkaviszonyban, fronti vágár munkakörben dolgozott, amikor 2000. június 29. napján és 2001. május 28. napján üzemi balesetet szenvedett. Az alperes a Tatabányai Munkaügyi Bíróság 1.M.529/2023. számú ügyben hozott jogerős ítéletét követően az I. rendű felperes keresetvesztését 100%-ban megtérítette. A felek közötti munkaviszony 2006. november 28. napján került megszüntetésre. A kártérítés összegének meghatározásakor a felperes részére folyósított rokkantsági ellátás beszámításra került. Az alperes a felperes

részére 2019. évben havi 225.512 forint kártérítési járadékot fizetett, amelyet 2020. november 1-jétől havi 75.888 forintra csökkentett.

[2] A II. rendű felperes az alperessel állt munkaviszonyban, fronti csillás munkakörben dolgozott, amikor 1995. november 27. napján üzemi balesetet szenvedett, ezt követően az alperes föld alatti raktárkezelő munkakörben foglalkoztatta tovább. A felek közötti munkaviszony 2011. július 28. napján került megszüntetésre. Az alperes a II. rendű felperes részére 2019. évben havi 172.706 forint kártérítési járadékot fizetett, amelyet 2020. november 1-jétől havi 49.633 forintra csökkentett.

[3] A III. rendű felperes az alperessel állt munkaviszonyban, föld alatti csapatra telepített lakatos munkakörben dolgozott, amikor 2004. december 7. napján üzemi balesetet szenvedett, ezt követően az alperes föld alatti gépszerelő munkakörben foglalkoztatta tovább. Az alperes a III. rendű felperes részére a balesettel összefüggésben álló keresetvesztéseget 100%-ban megtérítette. A felek közötti munkaviszony 2010. február 5. napján került megszüntetésre. Az alperes a III. rendű felperes részére 2019. évben havi 223.490 forint kártérítési járadékot fizetett, amelyet 2020. november 1-jétől havi 28.242 forintra csökkentett.

[4] Az alperes a szakszervezettel 2017-ben kötött megállapodásban 2019. évre az átlagos éves bérfejlés mértékét 8%-ban határozta meg. A ténylegesen megvalósult 2019. évi átlagkereset-változás 16,86%-os volt, amelynek indoka volt az is, hogy az alperes a munkabért is érintő munkaszerződés-módosítást elfogadó munkavállalók részére 2019 decemberében „egyéb bérként” juttatást fizetett, amelynek átlagos összege egy munkavállalóra számítottan 12.301.565 forint volt. Az alperes 2020-ban a munkavállalóinak „pandémiás állásidő” címén 900.907 forintot, „pandémia ügyelet, készenlét” címén 34.634.610 forintot, „pandémia gyermek” címén 510.000 forintot, míg „bérmaradvány” címen 114.730.999 forintot fizetett meg azzal, hogy ezen juttatásokban nem minden munkavállaló, hanem csak az adott juttatásra előírt feltételeknek megfelelő munkavállaló részesült.

[5] Az alperes bányászati tevékenysége, illetve az a szervezeti egység, ahol a felperesek a korábbiakban dolgoztak megszűnt, ekkortól a felperesek korábbi munkakörével azonos munkakörben az alperesnél munkavállaló nem dolgozott.

[6] A felperesek keresettel éltek az alperessel szemben, melyben kérték kötelezni az alperest, hogy fizessen meg 2020. december 1. napjától havonta előre esedékesen az I. rendű felperes részére 334.325 forint, a II. rendű felperes részére 416.152 forint, a III. rendű felperes részére 349.934 forint keresetvesztési járadékot. A felperesek 2014. január 5. napján kereseti kérelmüket a 2020-2023. években megtérülésként figyelembe veendő összegek korrekciójával módosították. A felperesek kérték továbbá az alperes ügyvédi munkadíjból álló perköltségben történő marasztalását is. A felperesek kereseti kérelmük jogalapjaként a munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: régi Mt.) 152. §-ra, 174. § (3)-(4) bekezdéseire, a 177. § (1) bekezdésére, a 184. § (3)-(4) bekezdéseire, 187. § (2) bekezdésére hivatkoztak.

[7] A felperesek vitatták az alperes által állított bérváltozás mértékét, továbbá álláspontjuk szerint az alperes nem tehetett olyan egyoldalú jognyilatkozatot, amelyben a

járadék egyoldalú csökkentéséről, illetőleg megszüntetéséről határozott. Ezen túlmenően a felperesek a keresetveszteségi járadékszámítás módját is kifogásolták, mert a 2020. évi keresetveszteségi járadék számításánál a 2019-ben bekövetkezett bérfejlesztésből kell kiindulni.

[8] Az alperes írásbeli ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperesek ügyvédi munkadíjból álló perköltségben történő marasztalását kérte. Előadta, hogy a 2019. évi és a várható 2020. évi bérváltozás együttes hatását érvényesítette a 2020. évi kártérítési járadék felülvizsgálata során. A baleset időpontjában betöltött munkakör, így az ezen a munkakörhöz tartozó szakmai átlagkereset megszűnt, illetve az alperesnél a föld alatti tevékenység és a bányauzem, mint önálló szervezeti egység is megszűnt. Érvelése szerint a bekövetkezett bérváltozás a felperesekre kihatott.

[9] Az elsőfokú bíróság az 52.M.70.073/2022/33. számú ítéletével az alperes által folyósított kártérítési járadék összegét 2020. november 1. napjától az I. rendű felperes tekintetében 2020. november 1. és 2020. december 31. közötti időtartamra havi 188.487 forintra; 2021. január 1. és 2021. december 31. közötti időtartamra havi 229.587 forintra; 2022. január 1. és 2022. december 31. közötti időtartamra havi 201.388 forintra; 2023. január 1. napjától havi 166.803 forintra, a II. rendű felperes tekintetében 2020. november 1. és 2020. december 31. közötti időtartamra havi 288.740 forintra; 2021. január 1. és 2021. december 31. közötti időtartamra havi 246.667 forintra; 2022. január 1. és 2022. december 31. közötti időtartamra havi 189.570 forintra; 2023. január 1. napjától havi 180.524 forintra, a III. rendű felperes tekintetében 2020. november 1. és 2020. december 31. közötti időtartamra havi 237.882 forintra; 2021. január 1. és 2021. december 31. közötti időtartamra havi 184.934 forintra felemelte. Kötelezte az alperest, hogy minden hónapban előre esedékesen a hónap 10. napjáig az I. rendű felperesnek 166.803 forint, a II. rendű felperesnek 180.524 forint kártérítési járadékot fizessen meg azzal, hogy az első felemelt járadékrészt 2024. január 10. napjáig köteles megfizetni. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a 2020. november 1. és 2023. december 31. közötti időszakra számítottan az alperesnek az I. rendű felperes javára 4.666.566 forint, a II. rendű felperes javára 6.092.558 forint, a III. rendű felperes javára 2.299.584 forint lejárt járadékkülönbözet tartozása keletkezett, amelynek 15 napon belüli megfizetésére kötelezte az alperest. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság a felperesek kereseti kérelmét elutasította. Megállapította, hogy a lejárt, valamint a folyamatosan fizetendő keresetveszteségi járadék vonatkozásában az elsőfokú ítélet fellebbezésre tekintet nélkül előzetesen végrehajtható. Az elsőfokú bíróság kötelezte továbbá az alperest I. rendű felperesnek 10.747 forint, a II. rendű felperesnek 45.191 forint, a III. rendű felperesnek 39.665 forint perköltség megfizetésére. Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest 431.874 forint eljárási illeték megfizetésére és megállapította, hogy 249.726 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

[10] Az elsőfokú bíróság a keresetről a régi Mt. 76. § (1), (2) és (5) bekezdései, a 82. § (1) és (3) bekezdései, a 152. § (1) bekezdése, a 179. § (1) bekezdése, valamint a 184. § (1), (3) és (4) bekezdései, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 241. §-a alapján határozott.

[11] Az elsőfokú bíróság az 52.M.70.045/2020. számú perben beszerzett, az cég1Kft. (eljáró szakértő: szakértő1) szakvéleményét és annak kiegészítését használta fel a felek kérelmére.

[12] Az elsőfokú bíróság a felperesek járadékigénye tekintetében elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az alperesnél a 2020. év tekintetében bekövetkezett munkabércsökkenés a felperes járadékára kihatott-e. Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperesek járadékának éves felülvizsgálata során az alperesnek a nála megvalósult átlagkereset-változást kellett alapul vennie. A munkavállalók átlagkeresetének változása – a régi Mt. 76. § (5) és 82. § (1) bekezdése alapján – a munkaszerződés módosítását jelentette, függetlenül attól, hogy annak írásba foglalására sor került-e, vagy az alperes által foganatosított béremelést a munkavállalók ráutaló magatartással elfogadták. Ennek megfelelően a régi Mt. 184. § (3) és (4) bekezdésében meghatározott munkabérnövekedés mögött minden esetben a munkavállalók munkaszerződésének módosítása állt. A régi Mt. 184. §-a nem írja elő a munkáltató kötelezettségeként, a kártérítés módosításának feltételeként, hogy a munkáltató a járadékosokkal a munkabér változtatásról egyeztessen, ezért önmagában az átlagkereset változása kihat a járadékosokra. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a régi Mt. 184. §-a alapján és a régi Ptk. 241. §-ára figyelemmel a munkáltató lényeges körülményeiben bekövetkező változás esetén is kérhető a megállapított kártérítési járadék módosítása, ezzel összefüggésben hivatkozott a Kúria Mfv.VIII.10.091/2022/5. számú határozatára.

[13] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperesnél 2018-ról 2019-re ténylegesen 8%-os mértékű béremelkedés valósult meg, a 16,86%-os béremelkedés csak statisztikailag igazolható. Az alperesnél 2018-ról 2019-re ténylegesen senki nem részesült 16,86%-os bérnövekedésben, ezért a felperesek bére akkor sem emelkedett volna 16,86%-os mértékben, ha nem éri őket üzemi baleset és munkaviszonyuk folyamatosan fennáll az alperesnél. Az elsőfokú bíróság hivatkozott a régi Mt. 182. §-hoz fűzött kommentárra, amely szerint a munkáltató a munkavállaló teljes kárát köteles megtéríteni, ez azonban nem eredményezhet káron szerzést a munkavállaló javára. Azok a körülmények, hogy 2018-ról 2019-re a munkavállalók létszáma alperesnél nagyságrendileg 15 %-kal csökkent, és ezen létszámcsökkenés során döntően alacsonyabb bérezésű munkavállalók munkaviszonya szűnt meg, azt eredményezték, hogy a statisztikai módszerrel számított átlagkeresetváltozás mértéke jelentősen meghaladta – közel kétszeresére emelte – az alperesnél ténylegesen munkát végző munkavállalók tekintetében bekövetkezett bérfejlesztés mértékét. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a munkavállalók részére kifizetett „egyéb bér” nem a munkaszerződés-módosítás kompenzációjaként került kifizetésre és a felperesek járadékának összegére az átlagkereseten felüli kifizetések akkor sem hatnak ki, ha a kifizetések mellett az átlagkereset csökken.

[14] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az ügy elbírálásakor a 2020. évi átlagkeresetváltozás mértékének adatai rendelkezésre álltak, ezért azt a járadék összegének meghatározásakor figyelembe kellett venni.

[15] A járadék összegének meghatározásakor az elsőfokú bíróság annak figyelembevételével járt el, hogy az alperesnél a 2019. évben 8%-os béremelkedés, a 2020. évben 22,02%-os bércsökkenés következett be.

[16] Az elsőfokú bíróság a pertárgy értékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdése, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 512. § (1) bekezdése alapján állapította meg,

megállapította, hogy az I. rendű felperes 59%-ban, a II. rendű felperes 65%-ban, a III. rendű felperes 65%-ban, pernyertes lett. A felek egymással szembeni perköltségigénye vonatkozásában az elsőfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) a) pontja alapján rendelkezett a pernyertesség-pervesztesség figyelembevételével a Pp. 83. § (2) bekezdésének alkalmazásával. Az eljárási illeték mértékét a bíróság az Itv. 42. § (1) bekezdése alapján állapította meg és a 102. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperest az eljárási illeték részbeni megfizetésére, a felperesek munkavállalói költségkedvezményére tekintettel az eljárási illeték fennmaradó része az állam terhére maradt.

[17] A felperesek törvényes határidőn belül fellebbezést nyújtottak be, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérték akként, hogy a másodfokú bíróság a részükre folyósítandó kártérítési járadék összegét emelje fel az I. rendű felperes vonatkozásában 2020. november 1. és 2020. december 31. közötti időtartamra havi 269.384 forintra; 2021. január 1. és 2021. december 31. közötti időtartamra havi 262.284 forintra; 2022. január 1. és 2022. december 31. közötti időtartamra havi 234.085 forintra; míg 2023. január 1. napjától havi 199.500 forintra; a II. rendű felperes vonatkozásában 2020. november 1. és 2020. december 31. közötti időtartamra havi 382.513 forintra; 2021. január 1. és 2021. december 31. közötti időtartamra havi 283.712 forintra; 2022. január 1. és 2022. december 31. közötti időtartamra havi 226.585 forintra; míg 2023. január 1. napjától havi 217.539 forintra; a III. rendű felperes vonatkozásában havi 2020. november 1. és 2020. december 31. közötti időtartamra havi 270.435 forintra; 2021. január 1. és 2021. december 31. közötti időtartamra havi 217.487 forintra. A másodfokú bíróság állapítsa meg, hogy 2020. november 1-től 2023. december 31-ig terjedő időre alperesnek I. rendű felperes javára 6.005.452 forint, a II. rendű felperes javára 7.613.004 forint, a III. rendű felperes javára 2020. november 1. és 2021. december 31. közötti időtartamra 2.755.326 forint lejárt járadékkülönbözet keletkezett, és ennek megfizetésére kötelezze alperest.

[18] A felperesek a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének gyakorlását a Pp. 369. § (3) a) és c) pontjai alapján kérték.

[19] A felperesek álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a régi Mt. 184. § (1) bekezdését, mivel az alperes nem volt jogosult egyoldalúan lecsökkenteni a felperesek járadékát, az általa állított megváltozott körülményekre hivatkozással. Az alperesnek bírósághoz kellett volna fordulnia annak érdekében, hogy a jövőre nézve a járadékokat csökkentse, azonban az alperes a felperesekkel szemben nem indított pert, és jelen perben sem terjesztett elő viszontkeresetet. Az elsőfokú bíróság ezért megsértette a Pp. 237. § (5) bekezdését és a Pp. 342. § (1) és (3) bekezdéseit.

[20] Az elsőfokú bíróság a bérfejlesztések elszámolásánál megsértette a régi Mt. 152 §-át és a 184. § (4) bekezdését, továbbá a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 5. §-ában foglalt egyenlő bánásmód követelményét, valamint az egységes jogalkalmazás elvét.

[21] Az elsőfokú bíróság megalapozatlanul fogadta el az alperes érvelését arra vonatkozóan, hogy a 2019. évben ténylegesen 8%-os béremelkedés valósult meg az alperesnél, ez azonban csak az összehasonlítható évek tekintetében eltérő számítási mód

alkalmazásával volt lehetséges. Az elsőfokú bíróság olyan számítási mód alapján hozott ítéletet, amely ellentétes a régi Mt. 152. §-ban foglalt átlagkereset számítás szabályaival. A számítás szubjektív módon korrigálja a létszám- és béradatokat, figyelemmel arra, hogy az átlagkereset-változás létszámcsökkenés eredménye.

[22] A felperesek szerint a vállalati szintű átlagkereset-számítás nem lehet más, mint az adott évben foglalkoztatott összes dolgozó átlagkeresetének 1 személyre jutó összege. Az egyes munkavállaló átlagkeresete az adott időszakra a kifizetett munkabér időarányos átlaga. Nem lehet a kifizetett bértömeget „korrigálni”, és a tényleges dolgozói létszámból kihagyni dolgozókat az adott év létszámából csak azért, mert azok a következő évben már nem dolgoztak, vagy mert alacsonyabb bérű dolgozók voltak.

[23] A felperesek sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem felel meg az egységes jogalkalmazási gyakorlat követelményének. Az elsőfokú bíróság az alperessel szemben hasonló tényállás és azonos jogkérdés mellett már több ítéletet hozott. Ezekben az ügyekben a felperesek kártérítési járadékát úgy állapította meg, hogy elveszett jövedelmüket a 2019. évben 16,86%-os bérfejlesztéssel, a 2020. évben pedig mínusz 22,02%-os bércsökkenés figyelembevételével számolta. A felperesek hivatkoztak a Győri Ítéltábla Vf.V.30.026/2023/6., Vf.V.30.030/2023/5., Vf.V.30.037/2023/5., Vf.V.30.039/2023/6., Vf.V.30.042/2023/5. számú ítéleteire is.

[24] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, álláspontja szerint a felperesek fellebbezésében foglalt érvek megalapozatlanok, mivel a 16,86%-os béremelkedés csak statisztikailag igazolható.

[25] Az alperes kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság ítélete alapján I. rendű felperes részére 4.666.566 forint, II. rendű felperes részére 6.092.558 forint, III. rendű felperes részére 2.299.584 forint kifizetését teljesítette. Amennyiben a másodfokú bíróság helyt adna felperesek fellebbezésében foglaltaknak, úgy kéri ezen összegekkel felperesek követelést csökkenteni.

[26] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy nem lehet kizárólag a statisztikai adatokból kiindulva elvégezni a számításokat egy olyan év vonatkozásában, amikor a munkavállalók létszáma és bérezési adataik jelentős mértékben változtak. Helyesen emelte ki az elsőfokú bíróság, hogy amennyiben a felperesek érvelésének megfelelően elfogadná a kizárólag statisztikai adatokból levezetett átlagkereset-változásból kiinduló számítást, az azt eredményezné, hogy a felperesek járadéka kétszer olyan mértékben emelkedne, mint a ténylegesen munkát végző munkavállalók bére, illetve mint ahogyan a felperesek munkabére emelkedett volna üzemi baleset hiányában.

[27] Az alperes álláspontja szerint a felperesek fellebbezésében foglalt érvek, számítások elfogadása esetén sérülne az Mt. 5. § (1) bekezdésében rögzített egyenlő bánásmód követelménye, és az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8. § szerinti közvetlen hátrányos megkülönböztetés érné a ténylegesen munkát végző, egészségi állapotuk miatt jövedelempótló járadékban nem részesülő munkavállalókat a felperesekhez, illetve a felperesekkel hasonló élethelyzetben lévő volt munkavállalókhoz képest.

[28] A másodfokú eljárásban a felek a 2024. április 23. napján tartott fellebbezési tárgyaláson egybehangzóan akként nyilatkoztak, hogy az alperes 2024. január elején az I. rendű felperes részére 4.666.566 forint, a II. rendű felperes részére 6.092.558 forint, a III. rendű felperes részére 2.299.584 forint elmaradt járadékot megfizetett, és 2024 januárjától az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott kártérítési járadék összegét folyósítja a felperesek számára.

[29] A felperesek fellebbezése megalapozott.

[30] A másodfokú bíróság rögzíti, hogy a Pp. 376. § (1) a) pontja értelmében a felperesek kérelme alapján a fellebbezést tárgyaláson bírálta el. A másodfokú bíróság a felperesek fellebbezésének korlátai között vizsgálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét, figyelemmel a Pp. 369. § (3) a) és c) pontjaira és a 383. § (2) bekezdésére, amely alapján a felperesek az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérték.

[31] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a Pp. 379. §-ban és a 380. §-ban írt kötelező hatályon kívül helyezési ok a perbeli esetben nem merült fel, az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást a Pp. 279. § (1) bekezdése szerint a bizonyítékok okszerű értékelésével helyesen állapította meg, ugyanakkor az irányadó anyagi jogszabályok értelmezése tekintetében a másodfokú bíróság jogi álláspontja részben eltér az elsőfokú bíróságétól.

[32] A másodfokú bíróság a felperesek kártérítési járadékának felülvizsgálata során a régi Mt. 184. § (1) bekezdésének alkalmazásával összefüggésben azt állapította meg, hogy a járadékok összezszerűségének meghatározásánál az alperesnél ténylegesen megvalósult átlagos éves bérfejlesztés mértéke az irányadó. Az alperesnél a keresettel érintett időszakban a felpereseket korábban foglalkoztató szervezeti egység, illetve a bányászati tevékenység megszűnt, a felperesek korábbi munkakörével azonos munkakört betöltő munkavállaló az alperesnél nem dolgozott. Ennek megfelelően az alperesnél ténylegesen megvalósult átlagos éves munkabér-változás mértékének meghatározásakor azt kell figyelembe venni, hogy a munkavállalók részére ténylegesen milyen munkabér kifizetések történtek. A 52.M.70.045/2020. számú perben beszerzett igazságügyi könyvszakértői vélemény és az annak alapjául szolgáló, az alperes által közölt 2018-2020. évre vonatkozó munkabéradatokat tartalmazó dokumentum, valamint az alperes átlagos statisztikai létszáma alapján 2019. év tekintetében az éves átlagos bérfejlesztés mértéke 16,86%, míg a 2020. év tekintetében mínusz 22,02% volt. Az átlagos éves munkabérváltozás mértéke tekintetében nincs jelentősége annak, hogy a munkavállalók számára munkabérként kifizetett juttatásokat milyen jogcímen, milyen feltételekkel fizette meg az alperes, illetve, hogy annak mi volt a fedezete.

[33] A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság ítéletének [58] és [59] bekezdéseiben levezetett állásponttal, mely szerint a régi Mt. 182. §-hoz és a 184. §-hoz fűzött kommentár alapján figyelmen kívül hagyta az alperesnél igazoltan megvalósult bérváltozás bizonyos részeit. A másodfokú bíróság kiemeli, hogy az elmaradt munkabér, a kártérítési járadék meghatározásánál a régi Mt. 179. §, a 152. § és a 184. § (1), (4) bekezdés rendelkezései irányadóak, a munkajogi átlagkeresetre vonatkozó számítási szabályok szerint kell eljárni, ezért az elsőfokú bíróság káron szerzés tilalmára vonatkozó hivatkozása nem

megalapozott. Az elsőfokú bíróság ítéletében figyelembe vette a Kúria Mfv.VIII.10.091/2022/5. számú határozatában foglaltakat, amely a kártérítési járadék összegére vonatkozóan az egyoldalú eltérés lehetőségének szabályait értelmezi, de ez sem támasztja alá az elsőfokú bíróság ítéleti döntésének helyességét.

[34] A másodfokú bíróság utal arra, hogy a perbelivel azonos tényállás mellett a Mf.V.30.026/2023/6., Mf.V.30.030/2023/5., Mf.V.30.037/2023/5., Mf.V.30.039/2023/6., Mf.V.30.041/2023/14., Mf.V.30.042/2023/5., Mf.V.30.043/2023/9., Mf.V.30.044/2023/7., Mf.V.30.058/2023/5, Mf.V.30.002/2024/7. számú határozataival jogerős döntéseket hozott, melyekben kifejtett jogi állásponttól való eltérés nem indokolt, mert jelen ügyben nem merült fel új tényállási elem, amely az eltérő jogi álláspont kialakításának indoka lehetne.

[35] A másodfokú bíróság a felperesek fellebbezési kérelmében foglaltak szerint marasztalta az alperest, mert az alperes a számítások számszaki helyességét nem vitatta.

[36] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott Mt. 5. § (1) bekezdésében rögzített egyenlő bánásmód követelményének vizsgálatára és az Ebktv. 8. § szerinti közvetlen hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó megállapításokra nincs lehetőség a fellebbezési eljárásban, mivel azokat a felek az elsőfokú eljárásban jogalkapként nem jelölték meg, az elsőfokú bíróság sem állapított meg erre vonatkozóan tényállást.

[37] A másodfokú bíróság a fent részletezettekre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

[38] A másodfokú bíróság a Pp. 82. § és 83. § (1)-(2) bekezdései értelmében rendelkezett az első- és másodfokú perköltség viseléséről, és kötelezte az alperest a felperesek ügyvédi munkadíjból álló perköltsége megfizetésére, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú eljárás tekintetében az I. rendű felperes 75%-os mértékben, a II. rendű felperes 90%-os mértékben, a III. rendű felperes 75%-os mértékben lett pernyertes, míg a másodfokú eljárás tekintetében a felperesek pernyertesek lettek. A felek perköltség igényüket az IM rendelet 3. § (2) a) pontja alapján terjesztették elő, azzal, hogy a felperesek jogi képviselője áfa fizetésre nem kötelezett, az alperes jogi képviselője áfa fizetésre kötelezett.

[39] A másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdés és 102. § (1) bekezdés alapján rendelkezett a pernyertesség és pervesztesség arányában az elsőfokú eljárás illetékének és a fellebbezés illetékének viseléséről, melynek összegét az Itv. 39. § (1) bekezdése, a 42. § (1) a) pontja és a 46. § (1) bekezdése figyelembevételével állapította meg. Az elsőfokú eljárásban részben pervesztes felperesek a munkavállalói költségkedvezmény megállapításáról és érvényesítésének szabályairól szóló 73/2009. (XII. 22.) IRM rendelet alapján és a Pp. 525. § (1) és (3) bekezdései szerint munkavállalói költségkedvezményre jogosultak, ezért a felperesek által le nem rótt elsőfokú eljárási illeték az állam terhén marad.

Győr, 2024. április 23.

Dr.Bartus Erika s.k.
a tanács elnöke

Dr.Mózsa Gábor s.k.
előadó bíró

Dr.Szalay Róbert s.k.
bíró